

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 janvier 2021

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code Consulaire en ce qui
concerne l'assistance consulaire à des
personnes avec plusieurs nationalités**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 55 **1180/ (2019/2020):**

- 001: Proposition de loi de MM. Cogolati et De Vriendt, Mme de Laveleye
et M. Ben Achour et Mme Rohonyi.
002: Amendement.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 januari 2021

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Consulair Wetboek
voor wat betreft de consulaire bijstand aan
personen met meerdere nationaliteiten**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 55 **1180/ (2019/2020):**

- 001: Wetsvoorstel van de heren Cogolati en De Vriendt, mevrouw
de Laveleye en de heer Ben Achour en mevrouw Rohonyi.
002: Amendement.

03841

N° 2 DE MME JADIN ET CONSORTS

Art. 1/1(nouveau)

Insérer un article 1er/1, rédigé comme suit:

“Art. 1/1. L'article 75 du Code Consulaire, inséré par la loi du 9 mai 2018, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 75. L'assistance consulaire est exclusivement réservée aux Belges, aux personnes bénéficiant d'un statut de réfugié ou apatride attribué par la Belgique et aux citoyens de l'Union non représentés dans des pays tiers assimilés aux Belges pour ce qui concerne l'octroi de l'assistance. C'est en ce sens qu'il faudra comprendre “Belge” dans les articles subséquents, à l'exception de l'article 92.”

JUSTIFICATION

La révision de l'article 75 du Code consulaire proposée découle du fait que la loi a omis de préciser explicitement que l'assistance va également aux réfugiés et apatrides reconnus par la Belgique.

Katrin JADIN (MR)
 Malik BEN ACHOUR (PS)
 Samuel COGOLATI (Ecolo-Groen)
 Nahima LANJRI (CD&V)
 Marianne VERHAERT (Open Vld)
 Vicky REYNAERT (sp.a)
 Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen)

Nr. 2 VAN MEVROUW JADIN c.s.

Art. 1/1 (nieuw)

Een artikel 1/1 invoegen, luidende:

“Art. 1/1. Artikel 75 van het Consulair Wetboek, ingevoegd bij de wet van 9 mei 2018, wordt vervangen als volgt:

“Art. 75. De consulaire bijstand is uitsluitend voorbehouden voor de Belgen, voor de mensen met een door België toegekend statuut van vluchteling of staatloze en voor de met betrekking tot de bijstandsverlening met de Belgen gelijkgestelde burgers van de Europese Unie die in derde landen niet worden vertegenwoordigd. Het is in die zin dat het woord “Belg” moet worden gelezen in de hierna volgende artikelen, met uitzondering van artikel 92.”

VERANTWOORDING

De voorgestelde wijziging van artikel 75 van het Consulair Wetboek vloeit voort uit het feit dat in de wet niet uitdrukkelijk wordt vermeld dat de bijstand eveneens wordt verstrekt aan de door België erkende vluchtelingen en staatlozen.

N° 3 DE MME JADIN ET CONSORTS

Art. 2

Remplacer l'article 79 proposé par ce qui suit:

“Art. 79. Les Belges qui possèdent aussi la nationalité de l'État dans lequel l'assistance consulaire est demandée peuvent également prétendre à l'assistance consulaire, sauf lorsque le consentement des autorités locales est requis.”

JUSTIFICATION

Dans son arrêt 117/2020 du 24 septembre 2020 (rendu après le dépôt des propositions de loi), la Cour Constitutionnelle a constaté au sujet de l'article 79 du Code consulaire que:

“la disposition... ne prive pas les Belges qui ont une double nationalité de toute assistance consulaire dans l'État de résidence dont ils ont également la nationalité.”;

“La différence de traitement n'est (...) pas sans justification raisonnable.”;

“La loi du 9 mai 2018 ne confère pas aux Belges et aux citoyens de l'Union non représentés qui se trouvent à l'étranger un droit subjectif à l'assistance consulaire”, et qu’“elle codifie uniquement la pratique consulaire existante en vue d'informer et de responsabiliser les voyageurs belges.”.

L'article 79 du Code consulaire a souvent été interprété comme un refus automatique de porter assistance aux bipatrides dans le pays de leur autre nationalité, ce qui est regrettable.

Cet article a pour but d'informer les bipatrides de potentielles difficultés d'assistance dans le pays de leur autre nationalité,

Nr. 3 VAN MEVROUW JADIN c.s.

Art. 2

Het voorgestelde artikel 79 vervangen als volgt:

“Art. 79. Op consulaire bijstand kan aanspraak worden gemaakt door de Belgen die ook de nationaliteit bezitten van de Staat waar de consulaire bijstand wordt gevraagd, tenzij de instemming van de lokale overheid vereist is.”

VERANTWOORDING

Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest 117/2020 van 24 september 2020 (dat werd uitgesproken na de indiening van de wetsvoorstellen) met betrekking tot artikel 79 van het Consulair Wetboek het volgende gesteld:

“De (...) bepaling ontzegt de Belgen met een dubbele nationaliteit niet elke consulaire bijstand in de verblijfstaat waarvan zij ook de nationaliteit bezitten.”;

“Het verschil in behandeling is (...) niet zonder redelijke verantwoording.”;

“(...) de wet van 9 mei 2018 [kent] de Belgen en de niet-vertegenwoordigde burgers van de Unie die zich in het buitenland bevinden, geen subjectief recht op consulaire bijstand toe. Zij codificeert slechts de bestaande consulaire praktijk met het oog op het inlichten en responsabiliseren van de Belgische reizigers.”.

Artikel 79 van het Consulair Wetboek is vaak uitgelegd als een automatische weigering om mensen met een dubbele nationaliteit bijstand te verlenen in het land van hun andere nationaliteit. Dat is betreurenswaardig.

De bedoeling van dit artikel is de mensen met een dubbele nationaliteit te informeren over de mogelijke hinderpalen voor bijstand in het land van hun andere nationaliteit.

La reformulation positive de l'article 79 ne portera pas atteinte à la sécurité juridique apportée par la Cour constitutionnelle dans son arrêt précité.

Katrin JADIN (MR)
Malik BEN ACHOUR (PS)
Samuel COGOLATI (Ecolo-Groen)
Nahima LANJRI (CD&V)
Marianne VERHAERT (Open Vld)
Vicky REYNAERT (sp.a)
Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen)

De positieve herformulering van artikel 79 doet geen afbreuk aan de rechtszekerheid waarvoor het Grondwettelijk Hof via zijn voormeld arrest heeft gezorgd.